

Robert Willim

KULTURSTIPENDIAT 2004

Pysande rör, gnissel från kranar, surr från motorer och en mängd andra fabriksljud från Arlövs sockerbruk har omvandlats till musik. På samlingsskivan *IC1 - The Birth of Industrial Cool*, som kom ut i början av 2004, har ljuden bearbetats och kompletterats med elektronisk musik av olika musiker och producenter av elektronisk musik.

Mannen bakom detta heter Robert Willim, är 34 år, bosatt i Lund och etnolog. Han har sedan 2002 drivit projektet Industrial Cool, som handlar om ett nytt synsätt på vårt industriella kulturarv. Genom att förena vetenskap med konst och musik vill han få ett nytt perspektiv på detta arv.

– Termen Industrial Cool dök upp och jag började fundera över vad den stora industriella förändringen vi är inne i innebär. Jag vill göra något annat än att bara skriva texter om den.

Det industriella kulturarvet börjar bli ett etablerat begrepp. Det handlar om att dokumentera både nedlagda och verksamma miljöer. Men Robert är intresserad av att göra andra kulturarvsarbeten. Han vill få folk att få upp ögonen för att det industriella kulturarvet existerar.

– Jag vill inte bara se kulturarv som något nostalgiskt och ibland lite mossigt. Kulturarv är spännande att förena med nya initiativ. Vi gör ett sorts tidsdokument som kompletterar en traditionellt mer omfattande dokumentation i form av foton och intervjuer. På så vis kan vi få en helhetsbild. Det behövs en diskussion kring industrins roll och vad man ska göra med de industriella miljöer som finns.

Tillsammans med musikern och producenten Håkan Lidbo och designgruppen PLOT startade han projektet *The Birth of Industrial Cool* för att återanvända en traditionell tillverkningsindustri. Arlövs sockerbruk sågs som ett passande objekt och där fick de möjlighet att filma och spela in ljud. Resultatet blev CD:n och därefter kortfilmen *Sugar Added – Further dimensions of Industrial Cool* som är gjord av videoproducenten Anders Weberg och består av bilder från sockerbruket och fyra musikspår från CD:n.

– Filmen ger en abstrakt och suggestiv skildring av sockerbruket. Den och skivan speglar på ett innovativt sätt det industriellas förvandling och kommer i framtiden att säga något om vår samtid och vårt synsätt på industri, mer än om vi bara gjort en objektiv dokumentation. Vi löser upp gränserna mellan konst, objektivitet och subjektivitet. Man kan göra något smalt och ändå få ett bredare perspektiv på kulturarvet.

Robert drivs av en nyfikenhet och en kreativ vilja till att berätta något inom det etnologiska området med inriktning mot konstnärliga uttryck som film och musik. Hans intresse för industrimiljöer kan möjligtvis sökas i hans uppväxt i en bruksort i Småland präglad av ett pappersbruk. Han gick teknisk linje på gymnasiet och arbetade därefter ett par år på en fönsterfabrik. Han intresserade sig tidigt för datorer och elektronisk musik.

Att Robert började studera etnologi var lite av en slump men han trivdes direkt med ämnet. Här kunde han omvandla egna intressen till spännande forskningsområden. C- och D-uppsatserna samt några tidiga forskningsartiklar skrev han om elektronisk musik och om IT-industrin i Indien. Doktorsavhandlingen handlar om Framfab och den nya ekonomin.

Robert arbetar på etnologiska institutionen vid Lunds universitet och på Campus Helsingborg. Dessutom undervisar han i Hultsfred på en ingenjörsutbildning med inriktning på mjukvara för musikprogram.

Projektet Industrial Cool lever och växer åt olika håll och det är inte helt klart vad nästa del blir. Roberts tanke är att låta olika människor göra något utifrån sina egna utgångspunkter och därmed skapa en intressant bredd på projektet. Ett utmanande och angeläget sätt att spegla samtiden.